

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ อาจารย์พยาบาลซึ่ง
เป็นอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ และวิทยาลัยพยาบาลตำรวจทุกคนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ใน
ปีการศึกษา 2536 ยกเว้นผู้ที่อยู่ระหว่างการลาศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมใน
หลักสูตรต่าง ๆ ของกองทัพ หรือกรมตำรวจ จำนวนทั้งสิ้น 140 คน และผู้บริหาร
คือ ผู้อำนวยการ และ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 4 แห่ง จำนวน 7
คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตรวจ
จำแนกตามสถาบันที่สังกัด

สถาบัน	จำนวน	
	ผู้บริหาร	อาจารย์
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	2	38
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	2	28
วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	2	35
วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	1	39
รวม	7	140

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ
ภารกิจของสถาบันและบทบาทของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตรวจ
และสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

2. สัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ทั้ง 4 แห่ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์
เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตรวจ ตามตำแหน่ง
หน้าที่ที่รับผิดชอบ และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์บทบาท

ของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ ผู้ให้สัมภาษณ์ดังกล่าวประกอบด้วย

1) พันเอกหญิง พวงเพ็ญ ผลาสินธุ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก

2) พันเอกหญิง กรสุรางค์ สุนทรเกษ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย
พยาบาลกองทัพบก

3) นาวาเอกหญิง ลออ มัชยาคม ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ

4) นาวาโทหญิง ทศนีย์ อาชวาคม ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
พยาบาลกองทัพเรือ

5) นาวาอากาศเอกหญิง สมศักดิ์ศรี ภาสะเกตต์ ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

6) นาวาอากาศเอกหญิง เพชฌิญ จะโนภาส รองผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

7) พันตำรวจเอกหญิง ปรีดา สมุทรประภุต รองผู้บังคับการ
วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ฝ่ายวิชาการ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์มาสร้างเป็น
แบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้
ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขพร้อมทั้งให้คำแนะนำ โดยเน้นความตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิจาก
ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันตำรวจตรีหญิง พวงเพ็ญ
ชุนพราม ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) พันโทหญิง สมใจ ทรัพย์พ่วง ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก

4) นาวาโทหญิง อารมณ์ ชูดวง ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ

5) นาวาอากาศโทหญิง จรรยา กองจินดา ผู้ทรงคุณวุฒิจาก
วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

6) พันตำรวจโทหญิง ยุพิน เนียมแสง ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัย
พยาบาลตำรวจ

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงไปทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ ซึ่งอยู่ระหว่างการลาศึกษาต่อและเข้ารับการอบรม
หลักสูตรต่าง ๆ ของกองทัพและกรมตำรวจ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความ
ชัดเจนของข้อความ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้กับ
ประชากร

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถาม
แบบเลือกตอบ และเติมคำ

ตอนที่ 2 บทบาทของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ
เป็นคำถามแบบ Rating Scale ตามแบบของ Likert มาตรฐานประมาณ
ค่ากำหนดให้ 5 ระดับคือ ไม่ได้ปฏิบัติ ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติมากและ
ปฏิบัติมากที่สุด เพื่อถามระดับการปฏิบัติจริงตามบทบาท 8 ด้าน คือ 1) บทบาท
ด้านการสอน 2) บทบาทด้านการปกครองและกิจการ 3) บทบาทด้านการวิจัย
เขียนบทความหรือตำรา 4) บทบาทด้านบริการวิชาการแก่สังคม 5) บทบาท
ด้านวิชาชีพ 6) บทบาทด้านทหารตำรวจ 7) บทบาทด้านบริหาร และ 8) บทบาท

ด้านอื่น ๆ และใช้ระบุปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาททั้ง 8 ด้าน ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไข

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของบทบาทอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับความสำคัญตั้งแต่ 1-7 เกี่ยวกับบทบาทด้านการสอน, การปกครองและกิจกรรม, วิจัย เขียนบทความหรือตำรา, บริการวิชาการแก่สังคม, วิชาชีพ, ทหารตำรวจ และบริหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและขอรับคืนด้วยตนเองจากอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ จำนวน 140 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 113 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.71 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดเป็นหมวดหมู่ ส่วนข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และ คำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 บทบาทของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารตำรวจ วิเคราะห์แยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์บทบาทของอาจารย์พยาบาล

โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และศึกษาเปรียบเทียบบทบาทแต่ละด้าน จำแนกตามสถาบัน และ ประสิทธิภาพในการทำงานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ใช้วิธีการของ Scheffe Procedure หรือวิธี LSD ซึ่งทดสอบระดับนัยสำคัญที่ .05 ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นยศ ทำโดยการทดสอบค่า t

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ

แนวทางแก้ไข โดยวิเคราะห์เนื้อหา และจัดเป็นหมวดหมู่

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของบทบาทอาจารย์พยาบาลวิทยาลัย

พยาบาลทหารตำรวจ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และนำมาจัดลำดับ บทบาทใดค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงว่าบทบาทนั้นสำคัญที่สุด และบทบาทใดค่าเฉลี่ยมากที่สุด แสดงว่าบทบาทนั้นสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

การกำหนดค่ามาตราส่วนประมาณค่า

คำถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือ ปฏิบัติกิจกรรมนั้นเป็นประจำ
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ ปฏิบัติกิจกรรมนั้นบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง หรือ ปฏิบัติกิจกรรมนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ ปฏิบัติกิจกรรมนั้นน้อยครั้งมาก
- 1 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นเลย

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมนั้นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมนั้นมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมนั้นปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมนั้นน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นเลย

ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

จึงได้กำหนด สัญลักษณ์ และอักษรย่อ ดังนี้คือ

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของความแปรปรวนของกลุ่ม
*	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญที่ .05
**	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญที่ .01

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์แล้วนำมาเสนอผลการวิเคราะห์
ในรูปของตารางประกอบความเรียง